

პოლემიკა ნოე ჟორდანიასთან

ახალი უმეცრობანი ბ-ნ ნოე ჟორდანიასი

1900 წელი

ბ-ნმა ნოე ჟორდანიამ მე პასუხი მაღირსა. ეს დიდი მოწყალება და ბედნიერებაა, თუ თქვენც იტყვიან. ხოლო ამ ბედნიერებისაგან რომ მე მეტისმეტად თავს არ გავიდე, იგი მარტო „გზა-და-გზა“¹ ჰკადრულობს ჩემთან საუბარსა. ესეც ერთი თანხაა. მე ამისიც მაღლობელი ვარ. არის ჩვენში ერთი სახის ჯგუფი, რომელსაც ბ-ნი ჟორდანია დიდ მეცნიერად მიაჩნია, და ხომ მოგეხსენებათ, - დიდმა კაცმა რომ ნეკიც გაღირსოთ, მთელის ხელის მოცემად უნდა მიიღოთ. დიდის კაცის ნეკის შეხებაც დიდი მოწყალებაა. ბ-ნმა ჟორდანიამ პასუხი მაღირსა, თუნდაც „გზა-და-გზა“, და ეს სახელადაც მეყოფა და სახრავადაც.

ხუმრობაგაშვებით და ბ-ნმა ჟორდანიამ ერთი დიდი სიკეთე მიყო. მე მინდოდა ხელი მიმეყო და კვალდაკვალ მემხილებინა ის აუარებელი უმეცრობანი, რომელნიც ამ ახლად მოვლენილმა მეცნიერმა უშიშრად გამოჰფინა ჩვენში მას მერეთ, რაც სათავეში დაუდგა „კვალსა“. მხილებისათვის საჭირო იყო გადამეჩხრიკა მთელი მისი წინანდელი ნაწერები და იქიდან ამომეკრიბა მარგალიტები მისის უმეცრობისა. ამისათვის შორს ძებნა მომინდებოდა და ბ-ნმა ჟორდანიამ თითქო შემიბრალა და თავისის აწინდელის პასუხით გამიადვილა საქმე. შორს რად მიდიხარ, აი „გზა-და-გზა“ პასუხი მოგეცი და აქ იმდენი განძია უმეცრობის, რომ ჭირადაც გეყოფა და ლხინადაცაო, — თითქო მეუბნება ეს ჩვენი, გერმანიაში გაბრძნობილი, სუტ-მეცნიერი. არ ვიცი, მართლა ჩემი სიკეთე სდომებია ბ-ნ ჟორდანიას, როცა ეს პასუხი დამიწერა, თუ სხვა რამ ოინია? ეს-ვი უეჭველია, რომ მის პასუხში მართლა კარგა ბლომა განძია ახალ-ახალ უმეცრობისა.

მე არც იმოდენა სურვილი მაქვს, არც ხალისი, რომ გამოვეკიდო ბ-ნს ნოე ჟორდანიას იმის თაობაზე, რაც ჩემ გამო და ჩემის მიზეზით შეუკურთხა თავისებურად „ივერიას“ და მისს რედაქტორს. ყოველივე ეს საკირვალიძო და სამერკვილადო შუმხუნებია, რომლის შემდეგაც მარტო ნატისუსალი რჩება და დამწვარი ჩვრები. ესეთი ტლინკები საქმე არ არის. ეს ნიშადურმოცხებულის ხტუნვა და მალაყებია. საქმე იმაშია, — რას ამბობს ბ-ნი ჟორდანია პასუხად ჩვენის საბუთებისა.

მე ვამხილე ბ-ნი ჟორდანია და ვუკიჟინე, რომ თქვენ არ გესმით რა არის „ფინანსიური დაწესებულება“, როცა ჩვენებურ ბანკს — მაგ საკრედიტო დაწესებულებას — ფინანსიურ დაწესებულებათ ასახელებთ-თქო. შეფუცხუნებულა ამაზე ჩვენი გერმანელი ბრძენი და იმის მაგიერ, რომ მეცნიერებისათვის ეკითხნა, — რას ჰნიშნავს „ფინანსიური დაწესებულება“, ამდგარა და ლექსიკონს მივარდნია და იქიდან უსწავლია, — რას მოასწავებს სიტყვა „ფინანსები“? როგორ მოგწონთ მეცნიერი მარქსისტი, რომელიც მარტო ლექსიკონით მიდის იოლად, როცა მეცნიერულ ტერმინის ახსნაზე მივარდება საქმე და რომელსაც სხვა უნარი და ილაჯი არა ჰქონია ამისთანა შემთხვევაში გზა გაიგნოს. მეტი ცარიელობა და არარაობა-ღა გნებავთ მეცნიერისა, რომელსაც თავი გაუხდია მარტო ლექსიკონის ანაბარად.

¹ იხ. „კვალი“, №12, გვ. 206.

ან რა უპოვნია ლექსიკონში? ბ-ნი ნოე ჟორდანიას ამის პასუხად გვეუბნება, აი რა ვიპოვეთ: „ფინანსები“, ამ სიტყვის ფართო მნიშვნელობით, ეწოდება ფულით გამოხატულს ნივთიერ მდგომარეობას რომელიმე დაწყობილობისას საზოგადოლო².

კარგი და პატიოსანი, მერე აქედამ რა გამოდის, განა აქედამ ის გამოდის, რომ ვინც ან რაც ფულით გამოხატულ ნივთიერ მდგომარეობაშია, იგი „ფინანსიური“ დაწესებულებაა? განა ნივთიერი მდგომარეობა, თუნდაც ფულით გამოხატული, რომელისამე დაწყობილობისა და თითონ დაწყობილობა თავით თვისით ერთი და იგივეა, ერთსა და იმავე საგანსა ნიშნავს? განა ფულად გამოხატული ნივთიერი მდგომარეობა თუნდ ბ-ნი ჟორდანიასი და თითონ ბ-ნი ჟორდანიასი ერთი და იგივეა? ამ ლექსიკონურს ფართო მნიშვნელობას „ფინანსებისას“ რომ ავეყვეთ და მასთან ბ-ნი ჟორდანიას სასაცილო ლოდიკას, გამოვა, რომ სამიკიტნოც „ფინანსიური დაწესებულებაა“, რადგან არ არის ქვეყანაზე იმისთანა სამიკიტნო, რაც გინდა უხეირო იყოს, რომ ფულად გამოსახატავი, ან გამოხატული ნივთიერი მდგომარეობა, ასეთი თუ ისეთი, არა ჰქონდეს. „კვალსაც“, რა თქმა უნდა, ფულად გამოსახატავი, ან გამოხატული რაიმე მდგომარეობა აქვს უსათუოდ და აქედამ განა ის გამოდის, რომ „კვალი“ ფინანსიური დაწესებულებაა? აი ჭირვეულობა და ჯიუტობა უმეცრობისა სად შეატოპინებს ხოლმე იმისთანა წყალწყალა კაცს, როგორც ბ-ნი ჟორდანიას თურმე ყოფილა. აქაო და ჩვენებურს ბანკს „ფინანსები“ აქვს, ანუ, როგორც ლექსიკონი ამბობს, ფულად გამოხატული ნივთიერი მდგომარეობა, და ნუთუ ამით ჰხდით მას „ფინანსიურ“ დაწესებულებად?

მოგვილოცნია, „კვალის“ სახელოვანო მარქსისტო, ამისთანა ამერიკის აღმოჩენა! მე უფრო უკეთესს, თუმცა არა ახალს-კი, ამერიკას აღმოგიჩენთ, სახელდობრ იმას, რომ ბ-ნი ჟორდანიას კითხვა სცოდნია და წაკითხულის გაგება-კი სრულებით არა ჰქონია. ლექსიკონი ეუბნება, — „ფინანსები“ ქონებრივი მდგომარეობაა რომელისამე დაწყობილობისა, ფულად გამოხატულიო. იგი სხვას არასფერს ეუბნება ჩვენს მეცნიერს, არ ეუბნება, რომ დაწყობილობა, რომელსაც „ფინანსები“ აქვს, ესე იგი ფულად გამოხატული ქონებრივი მდგომარეობა, „ფინანსიური დაწესებულებააო“. ამ სულელობას ვერც ეტყოდა. მაშ საიდან გამოჰყავს ამ ჩვენს ახლად მოვლენილს ბრძენს, რომ ჩვენებური ბანკი ფინანსიური დაწესებულებაა, როცა მოწმად მოჰყავს ლექსიკონი? იქიდან, რომ „მდგომარეობა“ და მდგომარეობაში მყოფი ერთმანეთისაგან ვერ გაურჩევიან. მდგომარეობა და მდგომარეობაში მყოფი ორი სრულიად სხვადასხვა სამცნეა, ერთმანეთზე შორი-შორი, ამიტომაც ფულად გამოხატული მდგომარეობა არაფერს შუაშია მდგომარეობაში მყოფის სახელწოდების გამონასკვისათვის. ამის შემდეგ საბუთი მაქვს თუ არა ვთქვა, რომ ამ ჩვენს უმეცარს მარქსისტს კითხვა, ღვთის მადლით, სცოდნია და წაკითხულის გაგება-კი, ღვთის წყრომით, არა ჰქონია.

ამ სახით, აშკარაა, რომ ვერაფერი სამსახური გაუწია ბ-ნს ჟორდანიას იმ ლექსიკონურმა ფართო მნიშვნელობამ სიტყვის „ფინანსებისამ“, რომელსაც დაჰბლაუჭებია ჩვენი უმეცარი მეცნიერი, როგორც წყალწაღებული ხავსსა, რაკი სხვა ილაჯი და ღონე არა ჰქონია.

² იხ. „კვალი“, №12, გვ. 208.

თუნდ ესეც არ იყოს, ან ლექსიკონი რა ისეთი დასაბეჭითელებელი წყაროა სიტყვის მეცნიერულ აღსახსნელად, რომ ზედ-დაკვდომით დასწაფებია ეს ჩვენი ტყუილი მარქსისტი. ლექსიკონი ვულგარულს, თუ უკაცრაოდ არ ვიქნებით, ქუჩურს მნიშვნელობასაც სიტყვისას ანგარიშს უწევს, მოვალეა ამ მხრითაც სიტყვა ახსნას, და განა ეს საბუთია, რომ კაცმა გააუქმოს, დაივიწყოს მეცნიერული, განსაკუთრებითი მნიშვნელობა სიტყვისა იქ, საცა სიტყვა მარტო ამ მნიშვნელობით საგულისხმოა? მაგალითებრ, სიტყვა „კაპიტალი“ საყოველღეო, საყველპურო საუბარში ხშირად იხმარება ვითარცა ფულადი ქონება ადამიანისა და განა მეცნიერული მნიშვნელობა ამ სიტყვისა ეს არის? განა იგი „კაპიტალი“, რომლის ახსნასაც სახელოვანმა მარქსმა სამი ტომი თხზულება მოანდომა, და ეს საყველპუროდ ხსენებული „კაპიტალი“ ერთი და იგივეა?³

არ არის ქვეყნიერობაზე არც ერთი ლექსიკონი, რომ ეს საყველპურო მნიშვნელობა „კაპიტალისა“ არ აენიშნოს და მასთან ერთად მეცნიერულიცა, რამოდენადაც-კი ლექსიკონისათვის მოსახერხებელია და მოსათავსებელი.

აკი იგი ლექსიკონიც, რომელიც ბ-ნ ჟორდანიას თავისს მოწმად მოჰყავს, იუწყება, როგორც თვითვე ბ-ნი ჟორდანია გვარწმუნებს⁴, რომ სიტყვა „ფინანსები“ განსაკუთრებით (კურსივი ჩემია) სახელმწიფოს და სხვა მართველობათა შესავალ-გასავალს ნიშნავსო. მეც ესა ვთქვი და ახლა უყურეთ, ბ-ნი ჟორდანია რა მაღაყს გადავიდა. მე, რომელმაც სიტყვას „ფინანსები“ ვაკუთვნე მისი განსაკუთრებითი მნიშვნელობა, ესე იგი მნიშვნელობა მეცნიერული, ბ-ნმა ჟორდანიამ უვიცობა შემწამა და თითონ-კი მეცნიერობის გვირგვინი დაიდგა, რომ ამ სიტყვას მისის განსაკუთრებითის მნიშვნელობით არა ჰხმარობს. გულზე ხელი დაიდეთ და სამართალი ისე ჰქენით, — ვინ არის აქ მტყუანი და უვიცი: მე, თუ ბ-ნი ჟორდანია?

ნუთუ, ბ-ნო ჟორდანიავ, აქაც წაკითხულის გაგებაზეც მწყრალად ბრძანებულხართ. ნუთუ აქაც ნახტომი შეგშლიათ და ვერ გაგიგიათ, - რას ნიშნავს სიტყვა განსაკუთრებითი? თუ გაგეგებათ, - რატომ ყურს არ უგდებთ თქვენსავე მოწმეს, რომელიც ასე აშკარად თქვენვე გამტყუნებთ. განა თქვენს წერილში, საცა ჩვენებური ბანკი „ფინანსიურ“ დაწესებულებად მონათლეთ, სიტყვა „ფინანსები“ და აქედამ „ფინანსიური“ ქუჩურ მნიშვნელობით იხმარეთ?

ჩვენ ხომ ვნახეთ, რომ ვერც ამ ქუჩურმა მნიშვნელობამ გაგიყვანათ ფონსა და ვერაფერ ნავ-ტიკად გამოგადგათ. ჩვენ ხომ ვნახეთ, რომ სულელობაა კაცმა ბანკს „ფინანსიური დაწესებულება“ უწოდოს მარტო იმის გამო, რომ ბანკს თავისი „ფინანსები“ აქვს, ესე იგი ფულად გამოხატული ქონება.

ახლა ვნახოთ განსაკუთრებითი მნიშვნელობა „ფინანსებისა“ რა ხეირს დაგაყრით, თუ გონების თვალზე განგებ ხელს არ აიფარებთ, ჩვენო გერმანიაში ნასწავლო მეცნიერო და დოქტორ-ფილოსოფოსო კირვალიძის უნივერსიტეტისავ.

³ აი, თუ არ დაგიშლიათ, რას ნიშნავს სიტყვა „კაპიტალი“ მეცნიერულად: „კაპიტალი მდგომარეობს წარმოებაში და წარმოება კაპიტალში და აი ამიტომაც დღევანდელი წარმოება კაპიტალისტური წარმოებაა და ზედნაშენი წყობილება კაპიტალისტური წყობილებაა“.

⁴ იხ. „კვალი“, №12, გვ. 208.

„ფინანსები“ განსაკუთრებით ნიშნავს სახელმწიფოს და სხვა მმართველობათა შესავალ-გასავალსაო, ამბობს თქვენი ლექსიკონი. ჩვენებურ ბანკსა სახელმწიფოს ან სხვა მმართველობათა შესავალ-გასავალთან საერთო რა აქვთ? ჩვენებური ბანკი და იგი დაწესებულება, რომელიც განაგებს სახელმწიფო შესავალ-გასავალს, ისე შორს არიან ერთმანეთზე, როგორც უმეცარი ჟორდანია და მეცნიერი მარქსი. განა აშკარად ცხადი არ არის, რომ იქ, სადაც „ფინანსიურ“ დაწესებულებაზე ლაპარაკობენ, მეცნიერული, ანუ განსაკუთრებითი მნიშვნელობა უნდა იგულისხმებოდეს უეჭველად. თუ ესეა, და ვინ იტყვის, რომ ასე არ არისო, კაცს ხომ დიდი ღარი და ხაზი არ მოუხდება გამოიცნოს, რომ ბ-ნი ნოე ჟორდანია ხელახლად იძლევა საბუთს ვიგულოთ იგი, ვითარცა მცურავი უმეცრების ტბაში უმეცრებით გაბერილ ნავ-ტიკიოთა.

აშკარაა, ამ ჩვენს კირვალიძის უნივერსიტეტში კურს-შესრულებულს მეცნიერს არა სცოდნია, რომ არის ერთგვარი მეცნიერება, რომლის საგანი განსაკუთრებით ფინანსებია და რომელსაც ჰქვია საფინანსო მეცნიერება. თუ სცოდნოდა, ამ შემთხვევაში ამ მეცნიერებას დაეკითხებოდა, — რას ნიშნავს განსაკუთრებით ფინანსები და ფინანსიური დაწესებულება? კაცი, თუნდაც შორიახლო მცოდნე, და არა უმეცრობით გაბუებული და გაბერილი, განა ამ შემთხვევაში იკმარებდა ლექსიკონის მოწმობას და ლექსიკონურს ახსნას? სჩანს, ბ-ნი ჟორდანია მეცნიერების ძებნაში ლექსიკონის იქით ვეღარ წასულა.

დალოცვილი, ამისათვის რაღა გერმანიაში მივბოდა? განა აქ-კი ვერ იშოვიდა ლექსიკონს, თუ მაინცდამაინც ლექსიკონის წაკითხვის მეტი სხვა შნო და ლაზათი არა ჰქონია. გაუმარჯოს გერმანიაში გაბრძნობილს მარქსისტს! ტაში მაგას, ტაში, კირვალიძეებო და მერკვილაძეებო! თქვენ რომ არა ჰყვანდეთ ბ-ნ ჟორდანიას, სადღა გაასაღებდა თავისს სიბრძნეს.

მე მაინც ერთ სამსახურს გავუწევ ამ ჩვენს მარქსისტს და ვაუწყებ, რომ არის ერთი თხზულება, რომლის განსაკუთრებითი საგანი ფინანსებია და ფინანსიური დაწესებულებანი და ვურჩევ იქ ჩაიხედოს, თუ მართლა გაგება რისამე უნდა და არა წარამარა მალაყების გადასვლა კირვალიძეების და მერკვილაძეების გასაოცებლად და თავბრუ-დასასხმელად. ერთს გერმანელს სახელგანთქმულს მეცნიერს, ჰეიდელბერგის უნივერსიტეტის პროფესორს კ. გ. რაუს დაწერილი აქვს წიგნი, რომელსაც ჰქვია „ძირითადი დასაბამნი საფინანსო მეცნიერებისა“⁵ და რომლის გამო ამბობენ, რომ ეს ერთადერთი თხზულებაა მთელ ევროპის ლიტერატურაში, საცა სავსებით და სრულად გამორკვეულია ეს საგანი მთელის თავისის ნაწილებითაო⁶.

აი იგი რას რას ამბობს: არის განსაკუთრებული შტო მთავრობის მოქმედებისა, რომელსაც საგნადა აქვს მოხვეჭოს, უპატრონოს და შესაფერად მოიხმაროს სახელმწიფო საჭიროებისათვის ნივთიერი ღირებულებანი, იქონიოს საკუთარი მეურნეობა (хозяйство), ანუ მზრუნველობა სახელმწიფო შესავალ-გასავლისა. ეს მზრუნველობა მთავრობისა სახელმწიფო საჭიროების გასაძლელად შეადგენს საგანს ფინანსებისას და ფინანსიურს მართველობისას (კურსივი წიგნის

⁵ ბ-ნი ჟორდანია, მისი ჩვეულების ამბავი რომ ვიცი, მეტყვის: შენ რომ არ მითხრა, განა ეგ მე-კი არ ვიცოდით. მეც ვუპასუხებ: თუ იცოდით სარაოდღა ინახავდით? ლექსიკონს რაღად მივარდნიხართ თავგადაგლეჯილი.

⁶ ასე ამბობს მისი მთარგმნელი ა. კორსაკი.

ავტორისა და არა ჩემი). მეორე ადგილას, როცა რაუ ჰხსნის ამ სიტყვის მნიშვნელობას ისტორიულად, ამბობს, ფრანგული სიტყვა les finances ჯერ ძველადვე ნიშნავდა მთელს ქონებას სახელმწიფოსას და სახელმწიფოს მეურნეობის (хозяйство) მდგომარეობასაო. ფრანგულის ენის ზედგავლენამ სრულად განდევნა გერმანული ცუდი მნიშვნელობა ამ სიტყვისაო.

ყველგან, საცა-კი რაუ ჰხმარობს ამ სიტყვას, იმ მნიშვნელობით ჰხმარობს, რომ ფინანსების საგანი სახელმწიფო შესავალ-გასავალიაო და ფინანსიურ დაწესებულებად ჰხადის მარტო გამგებლობას ფინანსებისას მთავრობის მიერ. არც ერთგან რაუ საკრედიტო დაწესებულებას არამცთუ ფინანსიურ დაწესებულებად არა სთვლის, არამედ ხსენებითაც არ იხსენიებს. საკრედიტო დაწესებულება რომ ბ-ნ ჟორდანისას სიტყვისამებრ ფინანსიური დაწესებულება იყოს, ნუთუ რაუ ამას გაუჩუმდებოდა და ისე, გაკვრით მაინც, არ მოიხსენებდა?

დიმიტრი ტოლსტოი, — გვეუბნება ბ-ნი ჟორდანია, — საკრედიტო დაწესებულებას ფინანსიურ დაწესებულებად სთვლისო. არა გვგონია. ვთხოვთ ბ-ნი ჟორდანისას მოწყალება მოიღოს და ამოგვიწეროს დიმიტრი ტოლსტოის თქმული. თუ დიმიტრი ტოლსტოი ბ-ნი ჟორდანისასავით უმეცრობით გატენილი არ არის, ჩვენ წინათვე დარწმუნებული ვართ, რომ ჩვენს უმეცარ მარქსისტს აქაც წაკითხული ვერ გაუგია და ვერ მოუწიებია.

ეხლა ვიკითხოთ: რა აქვს საერთო ჩვენებურს ბანკსა, ან ერთობ საკრედიტო დაწესებულებას ფინანსიურ დაწესებულებასთან? განა აშკარა არ არის, რომ ვერც ამ განსაკუთრებითა მნიშვნელობამ „ფინანსებისამ“ უშველა ბ-ნი ჟორდანისას თავი გადაერჩინა იმ უმეცრობისაგან, რომელიც მან აღმოაჩინა, როცა ჩვენებური ბანკი და ერთობ საკრედიტო დაწესებულება „ფინანსიურ დაწესებულებად“ მოგვინათლა. ხომ ვერც ლექსიკონურმა ფართო მნიშვნელობამ და ვერც განსაკუთრებითა და მეცნიერულმა ვერ გაიყვანა ბ-ნი ჟორდანია ტყუილების და უმეცრობის ტბიდან. თუ მაინცდამაინც ამ ორში ან ერთს დაიხვევს ხელზე, ან მეორეს, — აბა ერთი ის ლოდიკური გზა გვაჩვენოს, რომელიც ან ერთის, ან მეორის შემწეობით ჭკვათამყოფელს კაცს მიიყვანს იქამდე, რომ საკრედიტო დაწესებულებას ფინანსიური დაწესებულება უწოდოს დაუცინებლად და გაუცინებლად.

ყველა-ყველა და განა საკვირველი და ამასთან სასაცილო ამბავი არ არის: ბ-ნი ჟორდანია გერმანიაში იყო და იქ ვერ დაუნახავს იმისთანა ბუმბერაზი მეცნიერებისა, როგორც რაუა და აქ, ჩვენში კი იმისთანა კაცს დაჰბლუჯებია, როგორც არავისაგან ცნობილი დიმიტრი ტოლსტოია. იქ სპილო ვერ დაუნახავს და აქ ჩვენში-კი მუმლიც ბუმბერაზად მოსჩვენებია. ესეც ერთი უტყუარი ნიშანია მისი, თუ რა უკეთებია ბ-ნი ჟორდანისას გერმანიაში, რა ბრმად უვლია იქ და რა თვალახილებულად აქ, ჩვენში. დალოცვილს იქ აეხილნა, თუ თვალი მართლა უჭრის ხედვისათვის. მაშინ ხომ აღარ მოუწიებოდა ლექსიკონის ილლიაში ამოჩრა და დიმიტრი ტოლსტოის წინამძღოლობა.

ჯერ-ხანად ეს ვიკმაროთ. ბ-ნი ჟორდანისას, როგორც მისის პასუხისგან სჩანს, სწყინს ერთხანად გრძლად გაბმული საუბარი და აბა მე როგორ მოვისურვებ მისს ხელახლად წყენას. თუნდ ესეც არ იყოს, საუზმედ დილის სიფთაზე ეს მისის უმეცრობის მცვრიანი მწვადიც საკმარისია, სადილები, ღვთით, მერე იქნება თავისის წვნიანებითა. ღმერთმა ბ-ნი ჟორდანისას დიდი დღე მისცეს და მინამ

თავი მისი მას ახლავს, მე მასალა არ დამაკლდება. უმეცრობა ბ-ნ ჟორდანიასი ზღვაა და მე ჯერ კიდევ ამ ზღვის პირას ვარ. ჯერ სად არის! ეს ახალი უმეცრობა რა სათქმელია, ზოგი ძველები მოიკითხეთ. მოგახსენებთ ზღვაა-თქო, და მართლა ზღვაა. ასეთი მარგალიტები ამოგიკრიბოთ ამ ზღის ძირიდან, რომ თქვენი მოწონებული.

მარტო ამას ვჩივი, რომ ბ-ნი ჟორდანიასი არ მაცლის ძველებისათვის, კვირა არ გადის, რომ სულ ახალ-ახალი უმეცრობა პანტასავით არ მომყაროს და არ ვიცი, რომელს ერთს გავუძღვე, ძველს თუ ახალს. ჯერ-ხანად ახალმა წამიცდინა და ვიდრე ამას მოვრჩები, ძველმა უნდა მომიცადოს. აბა ზოგი სერი მაშინ ჰნახეთ, როცა ბ-ნ ჟორდანიას ძველს უმეცრობას ქეჩოში ხელს წავავლებ. მე მარტო ამას ვწუხვარ, რომ ეს მისი ზღვა უმეცრობისა კოვზით უნდა ამოვწურო.

სხვა გზა არა მაქვს, თუ მინდა რომ საქმემ ქადილი არ გამიცრუოს. ამ კოვზით ამოწურვას არა გვგონია ერთის კაცის სიცოცხლე ეყოს, ასეთი უშველებელი ზღვაა. თუ დამცალდა-კი, ღვთის წყალობა თქვენა გქონდეთ, მე ბ-ნი ჟორდანიასი გამოგიჭიმოთ მთელის თავისის სიგრძე-სიგანით და ხელის გულზე გაგიგოროთ და მაშინ თქვენც დაინახავთ, თუ ჯერ არ დაგინახავთ, რა მადანი მიპოვია და რა წითელი კოჭი ბრძანებულა ეს ჩვენი თავმოწონებული, მაგრამ ყოვლად უმეცარი მარქსისტი.

ოღონდ თქვენ მოთმინება იქონიეთ და ნუ შემრისხავთ, რომ მე მოვცდები და თქვენც მოგაცდენთ იმისთანა საგანზე, რომელიც საქმისათვის გროშადაც არა ღირს, ოღონდ ნუ დამემდურებით და თუ ქადილი არ აგისრულოთ, თქვენი ხმალი და ჩემი კისერი.